

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nesledj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četri leta in na mesec razumno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč., več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 377 4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domaći oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzobjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Zadar 16. O posvetovanju deželnega proračuna je poslanec Biankini predložil resolucijo radi združenja Dalmacije s Hrvatsko, kakor tudi protest radi izpostavljenja narodnih pravic od strani vlade in proti temu, da se o pogodbenih pogajanjih z Ogersko ni oziralo na gospodarske interese Dalmacije. Predsednik deželnemu zboru, dr. Bulat, je izjavil, da te resolucije ne more dati v razpravo, ker se v njej nahaja mnogo neparlamentarnih izrazov in ker stavljeni državnopravni predlogi niso v nikakvi zvezi z deželnim proračunom.

Praga 16. Namestnik grof Coudenhove je naznanil imenovanje predsednika trgovske komore, Wohanka, namestnikom deželnega maršala. Wohanka se je v češkem jeziku zahvalil za imenovanje, ki mu je došlo od Nj. Veličanstva cesarja, kakor tudi namestniku za častno zaupanje in je obljubil, da hoče razprave voditi objektivno. Wohanka je potem ponovil ta svoj govor v nemškem jeziku. Na to so sledile volitve deželnih komisij.

Dunaj 16. Občinski svet je po burni razpravi — med katero je vsa manjšina, izvzemši treh občinskih svetovaleev, protestovaje proti uporabljanju opravilnika, zapustila dvorano — v posebni razpravi vsprejel načrt novega občinskega statuta, ukupno z občinsko volilno reformo z dotičnimi dodatnimi predlogi.

Budimpešta 16. (Zbornica poslancev. Nadaljevanje razprave o proračunu.) Govoré o razmerju Ogerske k Avstriji je rekel Štefan Tisza, da bi bilo kvarljivo identifikovati duvalizem z hegemonijo Nemcev v Avstriji. Nemška hegemonija se kaže kakor najprimernejša uredba razmerja avstrijskih narodov v okvirju duvalistiške monarhije. Ogerski pa je možno boj onstran ogerske meje

zasledovati samo objektivno in z obžalovanjem, ker vsako oslabljenje zaveznikov slabi tudi Ogersko — in izreči samo željo, naj bi se kmalo našel kakšen modus vivendi. Govornik je rekel konečno, da bi bil osodepoln pogrešek, ako bi se zavzelo stališče napram katerikoli strani. Nadaljevanje razprave bode jutri.

Berolin 16. Državni zbor je v tretjem čitanju po daljši razpravi vsprejel vojaško predlogo z 222 glasovi proti 132.

Petrograd 16. Novoimenovani avstro-ogerski poslanik baron pl. Aehrenthal je večeraj došel semkaj.

Rim 16. Zdravje papeževo je vedno bolje. Zdravniki oporekajo vesti, da je papež vzemirljivo slab.

Beseda o naših gospodarskih zavodih, njih delokrogu in poslovanju.

V.

Po vsem, kar sem napisal in jasno razložil do sedaj, je razvidno, kako bedasto, a zajedno tudi strupeno je to, ako se našim denarnim zavodom očita »nenarodno« postopanje.

Zavodi, ki so osnovani kakor narodna potreba in zaslonba — v ožjem zmislu te besede — so tudi taki, delujejo tudi tako; in če ne bi delovali v tem zmislu, bi bili morali že izginiti s pozorišča, kajti sleherno društvo mora delovati v zmislu svojih pravil. Da-li pa delujejo tako, o tem gre sodba udom, zadružnikom in interesentom. Tako gre tudi sodba o poslovanju naših posojilnic zadružnikom in ne kakemu romanopiseu, bogatemu na — fantaziji.

Če meni kateri zadružnik kacega narodnega zavoda, da isti po njegovem, zadružnikovem; menenji

sel na voz in hajd proti mestu. Obljubil je sicer materi, da se vrne na večer, svoje obljube pa ni spočil.

Kmalu je bil v mestu, in prva pot mu je bila v kavarno. Kmalu je bil obkoljen od nekdanjih tovarišev in sošoleev; vsi so ga veselo pozdravljali in mu segali v roko, kar je Jankotu posebno dobro delo.

»Dosti tega suvanja, sedaj pa pojmo h Koprivecu, da vidimo, da-li ima še tacega, kakor ga je imel včasih.«

Jankov predlog je bil seveda vsprejet jednoglasno.

»Dober dan, gospod Podgoričan, kako se kaj imate, že dolgo vas ni bilo k nam!«

»Tako je pozdravil krčmar Jankota in si zadovoljno mël roke.

»Rezika! Luči v sobo, gospodje so prišli!«

»Prej vina, potem luči.«

»Koliko naj ga prinesem?«

»Najmanj dva »štefana«, Koprivec!«

Rezika je mej tem prižgala luč. Gostje so poseli okolo podolgate mize.

»Kako se je zredil gospod Podgoričan«, se je dobrikal krčmar postavivši »štefana« na mizo.

»E kaj boste govorili! Zrak na deželi ugaja, potem še dobro pod zob, dobro zalivanje in mož se redi«, je dejal Rožkov Jože, najboljši prijatelj Jankov.

ne deluje pravilno, tedaj naj pride na občni zbor in tam naj povzdigne svoj glas in pouči zadružnike in odbor, kako naj delujejo! Da-li pa bodo ostali zadružniki in vlagatelji zadovoljni z njegovo metodo, je pa drugo vprašanje. O tem nas poučujejo dan na dan žalostne skušnje raznih zavodov.

Če pa je kje kakov zavod, ki nima pravice imenovati se, »kar ni«, potem bi že prosil, da bi se kar naravnost imenoval ta zavod! Potem bode istemu v dolžnost, da se opraviči, in če ne stori tega, potem je na slovenski javnosti, da ga izbrše iz vrste naših zavodov.

Kajti oporekati zavodom, da ne delajo tako, kakor bi morali, da niso to, kar bi morali biti, a zajedno ne podajati konkretnih podatkov, se imenuje — obrekovanje, ki škodi ugledu dotičnega zavoda in narodnemu interesu, torej: imena na dan!

Povedano pa bodi še enkrat vsem kritikastrom, da bi denarni zavodi le malo časa, mogli pomagati in delovati po njih receptu; in pa, da so narodni voditelji, katere oni poganjajo v akcijo, bolje poučeni o gospodarskih razmerah Istre in o gospodarskih razmerah denarnih zavodov, nego so ti čudaki, ki se drgnejo ob njih. Zlasti imajo voditelji naših denarnih zavodov vedno pred očmi dolžnost, da treba varovati interese svojih vlagateljev.

Narodni voditelji čitajo letna poročila raznih zavodov in so dobro poučeni, kje je denar in kje ga ni; oni vedo tudi dobro, da ni nobena posojilnica toliko nespametna, da bi denar, kar ga ima odveč, tiščala doma v blagajni, mesto da ga naloži plodonosno.

Narodni voditelji vedo jako dobro, kako težko je snovati denarne zavode in koliko težav je, predno se zavod spravi na noge, kajti prosileev je vedno dovolj, ali vlagateljev pa nikdar. Veliki kapitalisti pa se s prva, dokler se ne pokaže dobro

»Sedaj pa le pijmo fantje! Prva kupica naj velja Janku na čast!«

Čaše so zazvenele in mlada družba je vsklikala: »Živio Janko!«

Kmalu je postalo vse živahno, pesem se je glasila in spuščali so govoraneje — same navdušene — seveda vse Janku na čast. Vsi so ga hvalili, da je bil kar omamljen same hvale.

»Deseta je že, treba bo odhajati«, je dejal Janko.

»Že? Nikakor ne! Danes mora Janko ostati mej nami, kaj ne fantje?!«

»Gotovo! Dakako!« se je glasil soglasen odgovor na Jožetovo pripombo.

In Janko se je udal; saj očeta ni bilo doma. Pričelo je novo pitje in petje, ki je nadaljevalo, dokler ni krčmar opozoril, da je ura pozna in da treba zapreti. Janko je segnil po listnici in plačal ves račun.

Potem je družba obiskala še par pivarn in naposled še kavarno, kjer so prihajale na mizo razne opojne pijače, seveda vse na Jankov račun.

Pozno, pozno, ali bolje rečeno, jako zgodaj se je razšla družba. Nekateri so se kar zibali proti domu in zadevali so ob marsikak zid.

Janko je šel z Jožetom na njegovo stanovanje, kjer sta spala do dveh popoldne.

(Pride še.)

PODLISTEK.

4

MLINAR.

Spisal: Vrhmorski.

Minevali so dnevi — in meseci in došel je čas, ko je Janko moral na vojaški nabor. Kolikor se je mati bala, da ga potrdé v vojake, toliko se je oče radoval na tem. Ali sreča, ali nesreča je hotela — Janko ni bil potrjen.

V Podgoričanovi hiši se je pojavljaj prepir dan za dnem, in le redek je bil dan, ki je minol v miru. Podgoričan se je udal počasi, mislé si: dokler sem jaz živ, ne dobiš ničesar v roke, po moji smrti pa delaj, kar hočeš!

»Jutri moram v Ljubljano«, je rekel Podgoričan svoji ženi, »in najbrže ostanem dva dni od doma; imam veliko opravil.«

Kdo je bil tega bolj vesel nego Janko? Že si je našteval v mislih, kod se bo vozaril in rajal.

Drugo jutro je ustal Janko raneeje, nego po navadi, hoté pokazati očetu svojo pridnost in skrb za čas njegova odsotnosti.

»Skrbite doma, ti Janko glej, da se mi kam ne zgubiš, saj si že lahko pameten.«

»Ne bojte se očé, vse bo v redu, ne zganem se z doma.«

Da vidimo, si je mislil Podgoričan in, poslovivši se od svojeev, se odpeljal proti postaji.

Po kosilu je hlapec zopet naprezal, Janko je

gospodarstvo in vodstvo, le malokelaj, ali pa sploh ne udeležujejo. Če pa imajo velekapitalisti vzrok biti opreznimi, se mora misliti, da ga morajo imeti tudi mladi zavodi: da morajo gledati, da delajo vedno na solidni podlagi!

Glede spekulativne čisti, okoli katere se baje vrti ves »narodni kapital«, bilo bi še opomniti, da oni, ki govorijo tako, niti ne umejo izraziti »spekulacija«, ali »spekulativnost«, in pa zistoma posojilnic.

Posojilnica delajo normalno z malim dobičkom, dobiček pa je last vseh zadruženikov; vsi dolžniki pa morajo biti zadruženiki, **torej gre dobiček tudi dolžnikom samim.** O spekulaciji za visoke dobičke bi mogli govoriti le tedaj, če bi se posejeval samo zadružni denar in če bi bilo število zadruženikov omejeno, če bi zavod bil »akcijska družba« in ne zadruga.

Ker pa v resnici mora vsaki zavod računati, da se mu v dolgoletnem poslovanju vendar pripeti kedaj — vzle vsej opreznosti — da kaj zgubi, in mu te zgube ne treba pokrivati direktno z zadružnim premoženjem, z deleži, je pa potrebno, da se nabira rezerva ali rezervni zaklad, ki pa je zopet last vseh zadruženikov, **torej tudi dolžnikov.** Ker je rezervni zaklad garancija za hranilne vloge, je torej nekaka vaba za vlagatelje, ker vidijo v večem zadružnem premoženju večo garancijo. Umevno je torej dejstvo, da ima tak zavod več nade, da bode vseval, nego bi je mogel imeti, če bi ravnal nasprotno.

Slednjič je še glavna napaka, ki se podtika našim zavodom, ta, da ne izplučujejo posojila takoj, nemudoma. To pa je sploh nemogoče.

Po statutih mora imeti vsaki zavod več ali manjštevilen odbor, ki vodi zavod, njega poslovanje in uredovanje in ga ne vodi ena sama oseba. Vsaka stvar mora priti v sejo in v seji se mora rešiti, kajti za posle in dejanja je odgovoren ves odbor in ne posamičniki. Če je prišel prosilec v četrtek zahtevati posojila, seja je pa vsako sredo, **torej mora čakati vsaj do prihodnjega četrta,** da mu je mogoče dati denar. Naj že med tem odborniki pomišljajo ali pa tudi ne: »ali bi ali bi ne«, **fakt ostane ta, da stvar ne gre drugače.**

Celó na velikih bankah, ki imajo upravne svete, ki so mastno plačani, kjer so odborniki plačani in imajo seje vsaki dan, mora stranka v najugodnejem slučaju čakati rešitve vsaj po en dan. Ali brez menjice, brez podpisov, brez garancije znanih oseb pa je sploh nemogoče kaj dobiti! Meni vsaj ni znan noben zavod, ki bi dajal kar tako. Če pa veliki nacionalni ekonom pred Bogom vedo za kakov tak vir, potem pa jih prosim uljudno, da ga nam naznanijo, in mi jim bomo hvaležni iz sra, in z nami vsi Slovenci, v prvi vrsti pa posojilničarji.

Dokler pa nam ne povedo takega vira, moramo pa že ostati pri svoji trditvi s prepričanjem, da ljudje, ki tako pišejo o gospodarstvu in posojilniškem poslovanju, prav nič ne umejo te stroke. Naj se le raje držé svojega posla in dobro naj si zapomnijo stari rek:

»Le čevlje sodi naj kopitar!«

Posojilničar.

Politični pregled.

TRST, 17. marca 1899.

Naši boji na Goriškem. Govoré o razmerah v deželni zboru goriškem piše »Agrar Tagblatt«: Kdor ima pojma o tem, proti kakim konstelacijam se je boriti Slovincem na Goriškem, kdor se zaveda, kaka nasprotstva in prizadevanja se postavljajo na pot primorskim Slovanom sploh, ta bode vedel poštovati, koliko dela morajo zmagovati naši voditelji. Vrli patrijotje vrše svojo dolžnost neutrudno in pravica zahteva, da jim pripoznamo, da tako vršenje dolžnosti zahteva visoke mere nesebične domovinske ljubezni in samozatajevanja. Nepremično stati v bojni vrsti proti vladnemu zistemu, ki je v rabi na Primorskem, in ne omagovati ni za níp v tem utrudljivem boju — to je prikazen, katero treba ceniti in katero nepristranska zgodovina gotovo prišteje najvzvišenejšim momentom, na katere se morejo ozirati goriški Slovenci. In boj proti italijanskemu gospodarstvu se ne neha poprej, dokler ne pride vlada do prepričanja, da v tej obmejni pokrajini ni smeti dalje vladati na dosedanji način, ako nočejo,

da pride državni interes v nevarnost. Zdi se pa, žal, da ima centralna vlada gluha ušesa za vsa dobrohoteča svarila in še vedno raje sluša politiško-strankarsko barvana poročila lokalnih oblasti, nego pa resnične informacije.

Iz deželni zborov. Iz Ljubljane nam pišejo: Včeraj je prišel deželni zbor kranjski nadaljevati z lansko sesijo. Poslanec Ullm iz veleposelstva je storil obljubo. Večina točk dnevnega reda obsegajočih narodno gospodarstvo in nekaj družih stvari, odkazala se je odsekom. Prihodnja seja bo v petek 17. t. m. Pred Velikonočjo boste še dve seji; po praznikih bodo seje morda v kakem primernejšem posloju nego je — staro strelišče. Deželni dvorec se nemara prične zidati letos.

Dopolnilna deželnozborna volitev. Za mestno skupino Hranice na Moravskem je bil včeraj na dopolnilni volitvi vsled smrti nemškega odličnjaka dra. Promberja izvoljen deželni poslanec dr. Friderik Plachky, župan v Hranici.

K položaju. Po včerajšnji seji zbornice poslancev v Budimpešti so v taboru avstrijske obstrukcije obogateli za — jedno potrto nado. Po neslavnem odhodu barona Banffyja z višin oblasti, po skoro da fenomenalnem vspuhu ogerske opozicije proti toli brezobzirnemu, neizprosnemu in v izbiranju sredstev pekleno navilhanemu bivšemu načelniku ogerske vlade in po naglici, ki ima le malo vzgledov v zgodovini parlamentarnega življenja, kakor je novi ministerski predsednik ogerski, gosp. pl. Szell, sezidal zlat mostiček, po katerem je mogla opozicija ogerska častno prestopiti iz zagate obstrukcije na ravna pota normalnega parlamentarnega življenja, po vsem torej, kakor se je na Ogorskem kakor v kakem panorami, izvršila tolika sprememba, zašumelo je veselo tudi po vsem nemško-liberalnem gozdu, in sveža sapa novih nad je pihljala okolo onih nemško-liberalnih glav, hrepenečih tja v bližino — vladne moči. Nadejali so se, da se bliža trenotek, ko se tudi v Avstriji izvrši kopija ogerskega izgleda. Zakaj naj bi ne šel grof Thun pota vseh Banffyjev in zakaj naj bi se potem ne posrečilo kakemu baronu Chlumetzckemu, ali onemu drugemu baronu z slovensko krvjo v svojih žilah, Sehweglju z Gorenjskega, kar se je toli lepo posrečilo ogerskemu Szellu?! Iskra veselih nad je zatlala tako intenzivno, da se že videli gosp. Szella, kako meče težo ogerskega v pliva na tehtnico nemškimi liberalcem avstrijskim v prilog. Nekaj so seveda prezrli, ti gospodarstva požrešni krogi liberalni, to namreč, da manjka analogije med situacijo na Ogorskem in ono v Avstriji. Prezrli so, da baron Banffy je moral kapitulirati zato, ker je kapituliral pred opozicijo ona večina v zbornici, na katero se je opiral baron Banffy!! Da je ostala ogerska večina kompaktna in zložna ter odločena glava ob glavi postavljati se proti vsakemu napadu od strani opozicije, baron Banffy bi bil bržčas še na svojem mestu, pl. Szell ne bi bil delal svojih čudežev in ogerska opozicija bi se še pehala po strminah obstrukcije in parlamentarnega škandala.

Pri nas pa stoji stvar temeljito drugače. Pri nas omahuje le grof Thun in trka na vrata raznih nemških velikašev, ali večina parlamenta še ni pokazala — vsaj do sedaj ne —, da bi hotela kapitulovati pred nemško armado z nešteto generalov in — brez vojnega načrta, to je: brez programa. Dokler pa ne razpade ta večina, ni možna nobena druga, in dotlej se ne posreči nobenemu baronu Chlumetzckemu, da bi razne ministerske kandidate približal toli zaželjenim foteljem.

Razlika mej položajem tu in tam je torej velika in očevidna, kakor mora biti neznan le kakemu slepecu, da so avstrijski Slovani se svojo kulturno stopinjo in svojo politiško zdrelostjo malec drugačen činitelj proti Nemcem, nego so ogerski Slovani proti Madjarom!

In to vedo tudi Madjari in se čuvajo vtikati svoje prste v avstrijski ogenj. To je povedal v včerajšnji seji ogerske zbornice jeden prvakov liberalne stranke, grof Štefan Tisza. Mož je napravil sicer mal komplement pred Nemei, rekši, da bi bila hegemonija Nemecev v Avstriji najprimernejša razredba za duvalizem, ali zajedno je umaknil svoje prste od avstrijskega ognja, izjavivši: da bi bila huda zmota, ako bi hoteli hegemonijo Nemecev identifikovati z duvalizmom, in sploh da more Ogerska le objektivno in z obžalovanjem slediti bojem v Avstriji!!

To je jasno povedano liberalni gospodi, da naj ne računajo na ogersko pomoč, radi česar smo smeli reči uvodoma teh vrstic, da je nemška opozicija v Avstriji po včerajšnji seji zbornice ogerske bogateja za — jedno potrto nado!

Domače vesti.

Naše primorske neverjetnosti. »Piccolo« objavlja sedaj doslovno oni dekret, s katerim je namestništvo razveljavilo sklep mestnega zbora za vzi-danje plošče v spomin na shod županov dne 15. februarja. Namestništvo se sklicuje na § 111 mestnega statuta. Mestni zbor da je prekorajčil pravico, dano mu od država, temeljnega zakona za svobodno izražanje svojega menenja. Kajti drugo je izjavljati kako menenje, drugo pa ovekovečati je. Napis na plošči govori o »altre genti«, z čemer kaže na ustanove v prilog slovenskemu delu domačega prebivalstva, katerega pa ni smeti uvrščati med altre genti, to je, med tujee v tej deželi. Označevanje tega dela prebivalstva kakor altre genti pomenja izzivanje istega in sčuvanje proti istemu. Z rečenim sklepom je torej mestni svet prekorajčil svoj delokrog in je kršil zakone!

»Piccolo« pravi o teh vzrokih, ki jih navaja namestništvo, da pričajo, kako so tudi najneverjetnejše stvari vendar jako verjetne. Gotovo, gotovo, »Piccolo« ima stokrat prav! Kajti med čini, ki jih počenjajo »Piccolovi« zaplečniki na škodo družih, v zasmeh javni morali in najprimitivnejim zahtevam pravice, je nešteto taeih stvari — glej razveljavljenje mandata Nabergojevoga! — katerih ne more umeti navadna človeška pamet, ki so torej neverjetne popolnoma, a so vendar verjetne, ker jih inamo pred seboj kakor suha dejstva, sestavljajoča cel kompleks — javnega škandala! Ali ni n. pr. neverjetno to, da je ljudij, ki zanikajo ekzistenco tržaških Slovincem, bivajočih tu že od pravadnih časov kakor prvobitno prebivalstvo?! Ali ni neverjetno to, da more brezobraznost ljudij segati tako daleč, da odrekajo vsako pravo onemu in istemu človeku, ustvarjenemu po božji podobi, od katerega zahtevajo neizprosnost, da mora nositi bremena jednako žnjimi?! Ali ni neverjetno to, da ima manjšina v deželi 11 poslancev, večina pa le 4? Ali ni neverjetno to, da je državna oblast tako obnemogla nasproti tej gospodovlani manjšini, da je ne more prisiliti z vsem aparatom svojim, da bi vsaj v najmanjši meri vršila veljavne zakone, nasproti zatirani večini?! Da, da, tudi vse to so neverjetnosti, ki pa so vendar verjetne, ker obstoje faktično, a ne na čast onim, ki so stebri taeih razmer!! Vse to so neverjetnosti, proti katerim ne protestuje »Piccolo«, da-si vpijejo gori do neba po — zbolšanju!!

»Piccolo« — etnograf. Govoré o seji deželnega zbora štajerskega dne 15. t. m. piše »Piccolo«: »Mej vršenjem volitev v posamične odseke je izjavil poljski poslanec Karlon... itd.«

To bi gledal prelat Karlon, ako bi izvedel, da je — Poljak! In to bi gledali nemško-srditi Gradčani, ako bi čuli, da imajo v svojem deželni zboru tudi Poljakov! Na srečo je bilo le v »Piccolu«. Tako je strah prihranjen Karlonu in Gradčanom. Čitateljem »Piccola« pa ne more škoditi, ker jim je želodec že uravnal tako, da točno prebavlja tudi vsako — neumnost. In tako se nadejamo da so prebavili tudi Poljake na — Štajerskem! In mi ne bi hoteli staviti ni novčiča, da je bilo med tisoči, ki čitajo »Piccola«, vsaj 100 taeih »razumnikov«, ki so vsaj malec dvomili, da-li je na Štajerskem res Poljakov?! Vsem drugim je okvir in vsebina vsega znanja — »Piccolo«. Kar je v »Piccolu«, to se verjame! Kdo bi se neki mučil, da bi mislil se svojimi možgani! Takov je duševni nivó teh ljubih čitateljev, da jim »Piccolo« popolnoma zadošča tudi kakor — etnograf.

Kdo vsiljuje italijanski jezik v Istri!! Zapisnik o volitvi župana v Istri je pisal — Bog sam vedi, kako je prišel do te velike časti! — sam okrajni glavar Alojzij Fabiani, doma iz Kobdila na Krasu. V seji se je govorilo samo hrvatski, kakor govore vsi občinarji vepirski, ali gospod okrajni glavar je pisal zapisnik — italijanski! Pa še vprašujemo, kdo uriva našim občinam italijanski jezik!

Tout comme chez nous. Kakor imamo v Trstu slavno »Agrario«, ki ne ume jezika kmeta in kmet ne nje, tako imajo v Istri kulturni svet, ki

ni družega, nego sredstvo italijanski gospodi za raznarodovanje našega ljudstva. Tudi kulturni svet v Istri ne ume jezika kmetovega in ga tudi noče umeti. Može, ki stojije kulturnemu svetu na čelu, so najljubejši sovražniki jeziku našega ljudstva, a v tem ljudstvu je iskati $\frac{1}{4}$ poljedelcev istrskih sploh. Kako naj torej ta kulturni svet izvršuje svojo gospodarski-poučevalno in povspesovalno nalogo? Pa saj jim ni do tega; oni se raje kregajo z onimi gospodarskimi zadrugami, ki imajo hrvatski uradni jezik. Tako prepiranje se velmožnim gospodom v gospodarskem svetu zdi važnejše, nego pa — gospodarstvo!

Umri je v Leskovecu na Kranjskem dekan in župnik dr. Jurij Sterbene.

Dober — dovtip. Pišejo nam: »Gospod urednik! V cenjeni »Edinosti« sem čital, da »Slov. pevsko društvo« priredi opereto, če dobi gledališče v ta namen. Res, da v Trstu imamo štiri gledališča, ki so privatna podjetja in mi ne moremo prisiliti gospodarjev, da bi prepuščali svoje prostore za naše zabave. Vsakdo je gospodar v svoji hiši! Ali vendar ni tako hudo za tržaške Slovence v tem obziru, kakor se misli. Ali nimajo Slovenci ukupno z Lahi jedno gledališče v Trstu? Ali se ni zidalo komunalno gledališče tudi se slovenskimi groši?! Po vsej pravici torej bi moralo biti na razpolago tudi nam Slovence, kakor je italijanskim kričačem. Pa saj bi bilo to samo za en večer, k večjemu za dva, tri na leto! Mislite-li, da naš preslavni magistrat nam ne bi prepustil tega gledališča? Seveda bi bilo to malo sitno, ker prošnja bi morala biti v italijanskem jeziku, kajti se slovensko prošnje v roki bi se utegnili spodtakniti in — pasti po stopnicah doli!»

Kakor se vidi, je še ljudij med nami, ki znajo delati dobre dovtipe.

Prvi občni zbor pev. društva »Lipa« v Bazovici se je vršil dne 5. marca povsem častno za to mlado društvo. Gospod deželni poslanec tega okraja, Vekoslav Goriup, je telegrafično pozdravil zborovalce. Na tem zborovanju se je izrekla marsikatera poučljiva beseda, katera gotovo ne bo škodovala, ako pride v javnost. Nu o tem bomo še govorili. Za danes konstatujemo le, da so bili v načelnitvo izvoljeni sledeči gospodje: Hraber Ražem predsednikom, Just Ražem podpredsednikom, Rudolf Ražem tajnikom, Vinko Škrjanc blagajnikom, Peter Ražem, Anton Čufer in Jakob Ražem odborniki, Anton Pečar in Ivan Krizmančič namestnikoma ter Miha Ražem in Josip Josipov pregledovalca.

Kmetijske in vrtnarske podružnice v Bazovici redni občni zbor se bo vršil dne 26. marca in ne 25., kakor je bilo že prijavljeno v »Edinosti« št. 58. Občni zbor se prične ob 3. in pol uri popoldne v prostorih gostilne »pri Lipi«.

Na občnem zboru ženske podružnice sv. Cirila in Metoda dne 5. t. m. so darovali: Gosp. kurat Jaklič 1 gld., g. Krajnc, g. Bartol, g. PIANO po 50 nvč., g. Vrč 70 nvč., g. Wortbühler, g. Kamuščič, g. Sotlar, g. Perhauc po 30 nvč., g. Germek, g. Dekleva, g. Dolinar, g. Stuler, g. Brezovec po 20 nvč., g. Vatovec 10 nvč., g. Kolman 5 nvč.

G. a Rapotec poslala 30 nvč., kes se ni mogla udeležiti obč. zbora. Vsem cenj. darovalcem in darovalkam preserčna hvala.

Vojaške vaje. Letošnjih velikih vojaških vaj se udeleže skoraj vsi oddelki vojske in domobranstva vseh garnizij na Češkem, Gorajevstrijem, Solnograškem, Tirolskem, Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in na Primorskem.

Potopljena ladija. Dne 14. t. m. zjutraj je med vožnjo iz Pirana v Trst prevrnil veter ladijo Josipa Tamaro in sicer vstrie Sv. Jarneja. Ladija se je naglo potopila. V pomorskem lazaretu so k sreči opazili nesrečo in so takoj odpotopili proti utaplajoči se ladiji jeden čoln, na katerega so se rešili lastnik in trije mornarji, ki so bili na ladiji.

Razprava proti glasovitemu Martinolihu se vrši že par dni na okrožnem sodišču v Gorici. Mi nismo namerjali govoriti o tem procesu, dokler ne izreče sodišče svoje sodbe. Tudi danes nočemo reči družega, nego konstatovati, da so poročila v laških listih očevidno tendenciozno prikrojena. Kar v oči bode namen, da bi v javnosti vzbujali ugodno mnenje o obtoženi in morda tudi — med po-

rotniki. Ali to delo ni od danes, to se vrši že od prvega hipa, odkar so Martinolih utaknili v luknjo. Ni se čuditi torej — ob poznanem pomanjkanju vsake samostojne sodbe mej čitajočim občinstvom laškim — da javno menenje v Trstu smatra obtožena, ki je obtožen radi velikih poverjenj in prevar na škodo svojim laškimi varvancem, za narodnega mučenika! To je izgled, kako laško novinstvo sistematično zastruplja mišljenje javnosti, kako mu bega pojme in kako mu naravnost jemlje možnost za razlikovanje med dobrim in slabim. — Tako se ubija morila med ljudstvom!

Prosimo pa: mi ne očitamo ničesar italijanski stranki, ker se je našel v njej tak Martinolih. Kaj takega se lahko prigodi vsaki stranki. Zločinstvo pa je, da še sedaj olepšujejo njega čine in se nekako identifikujejo ž njim. To je vnebovpijoče! Tega ne delajo druge stranke, marveč hite, da dokažejo svetu, da tudi one obsojajo, kar treba obsojati, kjer je kaj — poštenja!

Nabergojev mandat. Sklep mestnega sveta, s katerim so razveljavili Nabergojev mandat, je namestništvo uničilo.

Kranjsko nemštvo in Slovenci. Poroča se nam od tam: Tudi Kranjsko nemštvo se giblje! Jedno krilo tega tabora obstoji iz mladega Wolf-Schönererjanskega zaroda, drugo iz samega liberalnega veleposestva in malega krdeca ustavovercev. V Kranjsko se zajedajo od treh strani Nemei, od jedne Italijani, a Slovenci ne opazujemo tega zajedanja. Tudi domače časnikarstvo odveč prezira početje nemških nacjonalcev v deželi, in istotako premalo odbija napade njih organov. A ne samo to. Na Kočevskem in v Ljubljani se nemški ljudje vedno podpirajo po Slovenceh, kakor da bi to ne bilo nič, naj si bodo že nemški trgovci, obrtniki ali drugi sloji. V Gradu in drugod pa se Slovencev drugače godi. Torej: klin s klinom!

Iz Nabrežine nam pišejo dne 16. t. m.: Danes so se pričele tu občinske volitve s tretjim razredom. Jutri bodeta volila drugi in prvi razred. Stranki imamo dve, kakor je že to ljuba in stara navada povsodi. Ker pa italijanski priseljenci nimajo svoje stranke in so vzroki, ki so razdvojili občane, zgolj lokalni uravi, brez pomembnosti torej za širšo javnost, ne kaže, da bi Vam zasedaj podrobneje poročal o naši volilni borbi.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje dne 5. marca do vstevši sobote, 11. marca, umrlo je 50 možkih in 48 ženskih, ukupno 98 oseb. Lansko leto je umrlo ta teden 109 oseb. Dob umrlih je bila: 8 do 1 leta, 27 do 5 let, 4 do 20 let, 8 do 30 let, 6 do 40 let, 10 do 60 let, 32 do 80 let, 3 čez 80 let. Povprečno znaša umrljivost ta teden 30,7 od tisoč. Vzrok smrti so bile posebno naslednje bolezni: sušica v 18, bolezni v sapnikih v 20, vnetje čev v 2 od navedenih 98 slučajev smrti. Minoli teden je umrla na skratice 1 oseba, za davičo 2, in na oslovskem kašlju 2 osebi.

Izpred sodišča. Na zatožni klopi deželnega sodišča je sedela včeraj 21-letna kuharica Marija Koller iz Diesperdorfa na Štajerskem, obtožena zločinstva tatvine. Obtožena je priznala svoj čin, a ker je dokazala, da vrednost ukradenih stvari ni dosegala 5 gld., je bila obsojena le radi prestopka na 14 dni zapora.

18-letni Peter Valentinčič je dobil 6 mesecev radi poskušene tatvine. Soobtožena njegova, 19-letni Fran Spetz in 21-letni Anton Benec, sta bila rešena te obtožbe, ali obsojena sta bila vendar-le: Peneo na 6 tednov zapora, ker se je povrnil v Trst, da-si je izgnan od tu, Spetz pa na 14 dni, ker se je pregrešil proti predpisom policijskega nadzorstva. — Kakor se vidi, je bila lepa družba to.

28-letni Viktor German je bil obtožen po § 305 k. z., ker je nekega dne v predpustu kričal na javni ulici: Viva l'Italia! Fora i scievi! in je grozil nekemu finančnemu stražniku, da ga vrže v morje. Na včerajšnji razpravi je bil sicer spoznan krivim, a ker se je pokazalo, da je bil pijan, je dobil le 14 dni zapora. — Mi bi pripomnili le to jedno, da pijanci govore često, kar mislijo — mnogi drugi!

Poskus samomora. Včeraj ob 2. uri in pol popoldne je zavžila strupa 24-letna vezilja Berta D. Vzrok je bila baje beda, sosebno pa še to, da so ljudje po krivici slabo govorili o njej. To da jo je žalilo tako, da se je naveličala borbe tega življenja.

Na srečo pa je prihitel zdravnik še o pravem času in je odpravil vsako nevarnost za življenje življenja site ženske.

Prašičja kuga se zelo širi v črnomaljskem okraju na Kranjskem. Vsled tega so v tem okraju ustavljeni vsi sejmi s prašiči. Bolezen se zanaša v te kraje osobito po tihotapeih s prašiči iz Hrvatske.

Nesreča. V litijski predilnici na Kranjskem se je zopet zgodila nesreča. Dne 13. t. m. je stroj prijel pomočnika Frana Selana in ga poškodoval tako hudo, da so Selana morali prevesti v bolnico v Ljubljano.

Na smrt obsojen je bil minoli petek od porotnega sodišča v Novem mestu eigan Šimon Held iz Pliberka na Koroškem, ker je dne 9. januarja na cesti ob Krki ubil in oropal kmeta Martina Novljana, vračajočega se s semnja.

Različne vesti.

Samoubojstvo drž. poslanca Wiktorja. K vesti v zadnjem izdanju je še pridodati, da se je drž. poslanec avstrijski, Wiktor, ustrelil v Berlinu in so njega finančne zadrege po velikem delu baje izvirale od tod, da je zgubil velikih svot na igri v nekem aristokratskem klubu. Wiktorju je bilo še-le 45 let.

Predsednik Loubet — kanonik. Iz Lemans na Francozkem pišejo: Novega predsednika Emil Loubeta bode gotovo veselilo, ako izve, če morda še ne ve tega, da je s tem, da je prevzel predsedništvo republike, postal tudi prvi kanonik katedralke v Mansu. Vsi državni glavarji so bili po pravu člani stolnega kapiteta sv. Julija v Mansu in kadar so vladarji obiskavali mesto so si nadevali dotičnemu stanu primerno obleko. Karl V, Ljudevit XI., Karl VIII. in Ljudevit XIII. so nosili dotična cerkvena oblačila. Samo Napoleonu III. in Mac Mahonu niso prezentirali znakov »Chanoine« (kanonika).

Šopki o. Stanislava Škrabca.

(Dalje.)

VI.

Moskovski prof. Brandt je »vis linguarum slavicarum omnium peritissimus« (»Cvetje« 123. v. XVI. teč.) — no o. Stanislav, ki razklada nemške učene knjige o primerjajočem jezikoslovju in traktate o kočevskeji dijalektologiji kakor stara devica »patience« — o tej avtoriteti, »ki je (bajé) ena iz prvih v Rusiji, ničesa ni slišal, dokler ni čital mojega odgovora! Jaz bi mu mogel pokazati še druge avtoritete, napr. Potebujo, Buslojeva, Sreznjevskega, Šahmatova in še celo plejado drugih, pred katerimi se prof. Brandt sam globoko klanja.

Kakó pa je učenje prof. Brandta o dovršnem glagolu na str. 339 Miklošičevega »Oblikoslovja«? Prevedem ruske citate o. Stanislava.

Loc. cit. prof. Brandt piše: »Trebja je imeti za nedvomno, da se je dovršni sedanjik uže v praslavjanskem jeziku rabil v pomenu bodočnika*, no zelo možno je, da ni bil še pravi bodočnik, kakor se javlja v starocerkvenem jeziku« itd. In dalje: »Mnenje, da je dovršni sedanjik uže od samega začetka (užé pervonačaljno) označal izključno bodočnik — zdi se mi zelo neverojetno«.

Praslavjanski jezik je jezik idealni; mi ga ne znamo, ker nemamo nikakih literaturnih ostankov iz njega; no kar je obče vsem slavjanskim jezikom, njega sinovom, to je bilo tudi njegova last. Iz teh jezikov moremo torej restavrirovati i praslavjanski jezike.

Takim potem našli so, da je dovršni sedanjik uže v praslavjanskem jeziku, ko se ni še razcepil na razne slavjanske jezike, ko je bil, takorekši, še deblo bez vej, rabil se v pomenu bodočnika, in to, pravi prof. Brandt, je **bezdvomno**.

No zelo možno je, učí taisti učenjak, da v praslavjanskem jeziku dovršni sedanjik ni bil še pravi bodočnik, kakošnim se javlja v starocerkvenem jeziku itd. Torej to je le možno, le hipoteza. Da pa je uže iz samega začetka (užé pervonačaljno) dovršni sedanjik pomenjal izključno bodočnik, zdi se prof. Brandtu zelo neverojetno, in — nam

* Torej davno do briz. sponinkov!! Kaj so torej »naši stari« čutiši, Reverende?

tudi, ker tudi zdaj ne pomenja izključno bodočnika.

V čem se torej jaz ne strinjam z nazori ruskega učenjaka? Cui bono o. Stanislav rabi za svoje »bravee« taka mamila in slepila?

Z druge strani pa je več no gotovo, da to, kar kdo »meni«, kar se komu le »zdi«, nihče ni primoran sprejemati za neoprovržno resnico, za dogmat. »Pravi učenjaki« tega nikoli in ne zahtevajo, no dajajo vsakemu polno svobodo imeti tudi svoje mnenje, gledajo na to mnenje, ne pa na to, ali ima osoba, katera je je izrekla, »Lehrerbefähigungsdiploem«, ali ne. Sie volo, sie jubeo — v vedi ne velja!

(Pride še.)

Brzojavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Koper 17. Danes je prišel sem deželni glavar Campitelli, ki je prijavil županu Kobolu, da se je vlada odločila sklicati v Koper prihodnje zasedanje deželnega zbora istrskega. Deželni glavar se je posvetoval z občinskimi svetovaleci radi prostorov in si je ogledal poslopje sv. Klare.

(»Piccolo«.)

Dunaj 17. Kasno sinoči je mestni svet vsprejel spremembo občinskega volilnega reda.

Praga 17. Neki radikalni češki javlja, da je minister Kaizl podal svojo vstavko (?), ki pa ni bila vsprejeta do sedaj.

Madrid 17. »Agence Fabra« poroča, da kraljica-regentinja jutri ratificira mirovno pogodbo z Združenimi državami.

Sredce 17. Vzlic nasprotnim trditvam lista »Novi Vek« smatrajo dobro poučeni krogi za gotovo, da ministerski svet pritrudi financijelnemu dogovoru, ki sta ga sklenila na Dunaju ministra Načević in Tenev. Knežji ukaz, s katerim se razpušča sobranje ter se razpisujejo nove volitve v teku meseca aprila, izide baje neposredno.

Pretorija 17. Predsednik ljudskega sveta je izjavil včeraj, da vlada naroči iz Evrope finančnega eksperta, ki naj nadzoruje vse finančne posle republike. Ne da bi bil člen eksekutive, bode imel ta finančni strokovnjak sedež in glas v posvetovanjih. (Pretorija je glavno mesto južno-afričanske republike Transvaal).

Najnovejša trgovinska vest.

New-York 15. marca (Izv. brzojav.) Pšenica za takoj 97⁷/₈, za mare, 97¹/₄ za maj 72⁷/₈, za juli 71¹/₂. mare — Koruza za maj 39. Mast 555.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 17. Pšenica za mare gold. 10:55—10:56. Pšenica za april gl. 9:94 do 9:96 Pšenica za oktober gold. 8:64 do 8:65. Rž za oktober gl. — do —. Rž za mare gl. 8:06 do 8:07. Koruza za maj 1899. gl. 4:57 do 4:58. Koruza za oktober gl. — do —. Oves za mare gl. 5:74 do 5:76. Oves za oktober gl. — do —. Koruza gl. — do —.

Pšenica: ponudbe in povpraševanja slabe. Prodaja — met. st. Vreme: lepo.

Hamburg 17. Trg za kavo. Santos good average za mare 28.75, za maj 29.—, za september 30.—, za december 30.50.

Havre 17. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 34.50 za juli 50 k. frankov 35.50

Praga 17. Surovi sladkor I. izdelek, 88% Rendement franco Aussig. Mirno. Promptno gold. 13.05 do —.—. Maj gl. 13.15. Oktober-dec. gl. 12.45 Denar.

Dunajska borza dne 17. marca.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.20	101.30
„ „ v srebru	100.85	100.90
Avstrijska renta v zlatu	120.15	120.45
„ „ v kronah 4%	101.10	101.10
Kreditne akeije	368.25	368.25
London 10 Lsr.	120.45	120.45
20 mark	11.79	11.79
Napoleoni	9.55 ¹ / ₂	9.55 ¹ / ₂
100 italijanskih lir	44.25	44.25

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

Posređovalnica za potovanja.

Alojzij Mozetič Piazza Negozianti 1. daje pojasnila za vsakršna potovanja in sprejema predplačila za obisk svet, razstave v Parizu l. 1900.

Zaloga krompirja, zelja in fižola.

Vatovec Jak. ulica Molin piccolo št. 9 ima zalogo krompirja, zelja fižola in drugih pridelkov.

Razprodava na debelo.

Poduk v glasbi.

Vogrič Hrabr. ulica Stadion 19. I. n. poučuje glasbo praktično in teoretično, doma in zunaj.

Zaloga olja, mila in kisa.

Vatovec Anton Ulica Torrente št. 26. Prodaja olja, mila in kisa na drobno in debelo. Naročila izvršuje točno.

Krčme.

Čokelj Andrej Ulica Commerciale št. 10 toči izborna istrska in dalmatinska vina. Kuhinja priprosta ali čedna in cena.

Jurković Mate ulica Carintia št. 25 toči izvrstno črno in belo istrsko vino ter ima dobro domačo kuhinjo.

Jak. Perhauc Via Acquedotto št. 53. Zaloga vsakovrstnih vin in botelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan Via Media št. 3. krčmar. toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Obuvala.

Stantič Josip „pri Pepetu Kraševcu“ na Rožariju poleg cerkve Sv. Petra pod ljudsko šolo, ima veliko zalogo obuval. Sprejema tudi naročbe.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Trgovci.

Nazarij Grižon Via Giulia 64 prodaja vsakovrstnih jestvin, kolonijalnega blaga in olj

Ant. Furlan Piazza S. Francesco št. 2. Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga. Postrežba točna. cene brez konkurence.

Abram Fran Via S. Francesco št. 22. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Jak. Perhauc Via Stadion št. 20. pekarna in slaščičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moka. Vsprejema tudi domač kruh v pecivo. Postrežba točna.

T. Zadnik Via S. Francesco št. 16. mesar, postreže s vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

C. Zadnik Piazza S. Giovanni 6 (uhod V. delle Legna). Prodajalnica manufaktur po najnižjih cenah.

R. Kolar na oglu ulice Geppa in delle Poste Nuove, prodaja kolonijalno blago, delikatose, likere itd.

M. Aite

(prej Aite & Zadnik) Razprodaja vse blago v zalogi po znižanih cenah. Via Nuova ogel ulice S. Lazzaro.

URAR

sposoben v popraviljanju vsakovrstnih ur, se priporoča sl. slovanskemu občinstvu Trsta in okolice.

Friderik Colja, raznašalec „Edinosti“ in vratar, Via Solitario št. 8.

TEODOR SLABANJA

srebrar

ulica Morelli 12 v GORICI ulica Morelli 12

prilporeča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje cerkvene posode in orodja. Staro blago popravi, pozlati in posrebrji v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgoraj omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

FILIJALKA

BANKE UNION V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2⁰/₁₀₀ proti 5 dnevni odpovedi
 „ 2¹/₁₀₀ „ 12 „ „
 „ 3¹/₁₀₀ „ 4 mesečni „
 „ 3¹/₁₀₀ „ 8 „ „
 „ 3⁵/₁₀₀ „ 1 letni „

Napoleone:

po 2⁰/₁₀₀ proti 20 dnevni odpovedi
 „ 2¹/₁₀₀ „ 40 „ „
 „ 2⁵/₁₀₀ „ 3 mesečni „
 „ 3⁰/₁₀₀ „ 6 „ „

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2³/₄% do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 ¹ / ₄ %	30-dnevni odkaz 2 ⁰ / ₁₀₀ %
30- „ „ 3 ³ / ₄ %	3-mesečni „ 2 ¹ / ₂ %
	6- „ „ 2 ¹ / ₂ %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obrest

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibirij, Inomost, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov proti odbitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi. Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Kolesar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu!

Kdor želi omisliti si v resnici

kolo najboljše vrste od sloveče avstrijske znamke

„Styria“ in „Styria“ original

— naj se obrne do —

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente št. 10.

Jedini in glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.